

Baby's in de bieb

Door : Lea Kessels

Wat zijn de activiteiten van bibliotheken voor 0-2 jarigen. In Vlaanderen bestond voor het programma Boekbaby's al het zogenaamde Boekbeginproject. De bibliotheek van Eeklo was koploper wat betreft babybibliotheekwerk. De bibliotheek van Ieper startte samen met negen andere bibliotheken in 2005 meteen vergelijkbaar pilotproject: boekbaby's. In Nederland hadden Boekenpretbibliotheken als Tilburg en Emmen al voordat het programma Boekstart van start ging veel aandacht voor de allerkleinsten. Deze leesbevorderende activiteiten beperken zich niet tot de bibliotheek. Er wordt intensief samengewerkt met consultatiebureaus in Nederland en met Kind & Gezin in België.

Voorbeeldgedrag

Een geïntegreerde aanpak is in Tilburg het uitgangspunt: zo geven verpleegkundigen op het consultatiebureau bij het consult van 7 maanden een 'boekenbon' mee aan de ouders om hen te stimuleren naar de bibliotheek te gaan. Daar ligt dan een kartonnen boekje klaar.

In Emmen krijgen de ouders zelfs twee keer een boekje mee. Tijdens het consult laat de verpleegkundige zien hoe je een boekje aan een kleintje voorleest. Hiervoor beschikt hij/zij over een mandje met babyboekjes. Dit voorbeeldgedrag is erg belangrijk omdat veel ouders geen idee hebben wat je met een babyboekje kunt doen.

Ook in de bibliotheek is sprake van voorbeeldgedrag: wanneer jonge ouders hun kindje komen inschrijven, geeft de bibliothecaris een korte presentatie van de collectie baby- en dreumesboekjes. Tilburg heeft een grote collectie stoffen en kartonnen boekjes, die in een speciale hoek voor kleintjes te vinden zijn (zie foto). De boekjes worden allemaal uitgeleend. Ouders kunnen de stoffen boekjes desgewenst zelf wassen, maar dat wordt ook gedaan door medewerkers. In de collectie zitten natuurlijk ook rijmpjes en versjes, liedjes, cd's, cd-roms et cetera. Naast de boekjes voor de kinderen zijn er voor ouders folders en boeken over opvoeden.

Boekbaby's

In Ieper wordt vooral veel aandacht geschonken aan de collectie baby- en dreumesboekjes. Er zijn intussen zo'n 250 bad-, knisper- en stoffenboekjes aangeschaft; ook boekjes met spiegeltjes, glitterboekjes, boekjes met wielletjes, houten boekjes, kleine kartonnen boekjes met afgeronde hoeken, kartonnen autobookjes en poppenkastboekjes. Deze worden uitgeleend zoals andere boeken. De stoffen boekjes hebben een code die er met een textielstift op geschreven wordt. De boekjes worden na het inleveren met de

hand gewassen. In een speciaal gemaakt huisje hebben alle babyboekjes en kartonnen boekjes een plekje.

Om de zes maanden ontvangen nieuwe ouders een mooie kaart met informatie over krijgen uitnodiging. Zij kunnen een gratis crèche pas krijgen. De plaatselijke televisie is langs geweest en ook in de pers kwam er een artikel. De tien bibliotheken die het pilotproject uitvoeren, willen nog meer bekendheid door informatie te verspreiden via de gynaecologen en Kind & Gezin.

In Ieper zijn ze overigens erg tevreden over de uitlening van de babyboekjes: in de maand oktober 2006 telde men 540 uitleningen van babyboekjes.

Peuter/kleuterhoek met box

In de bibliotheek van Beverwijk/Heemskerk is de leeftijdscategorie 0-2 jarigen geïntegreerd in de doelgroep peuters en kleuters. Er zijn aparte materialen opgenomen in de collectie peuter en kleuterboeken, maar ook liedjes, versjesboeken, cd's, en dvd's van tv-programma's voor baby's en dreumesen.

De materialen staan in de peuter/kleuterhoek waar ook een box staat voor de hele kleintjes.

De collectie wordt gepromoot in bezoeken van *Spel aan Huis*, *Op stap-programma's* en via De Nationale Voorleesdagen en natuurlijk in de rondleidingen van nieuwe leden. Twee keer per jaar is er overleg met de consultatiebureaus. De bibliotheek stelt voor hen collecties prentenboeken samen. De verpleegkundigen geven ouders tijdens consulten informatiefolders en keuzelijsten mee en wijzen op de mogelijkheden van de bibliotheek. Op de website is regelmatig aandacht voor de materialen voor baby en dreumesen.

In veel bibliotheken worden voor jonge ouders en hun kleintjes ochtenden georganiseerd. Er wordt voorgelezen en gezongen, maar ook voorlichting gegeven, vaak in samenwerking met iemand van het consultatiebureau. Over het algemeen hebben dit soort bijeenkomsten in het begin niet zo veel bezoekers. Het is een kwestie van een lange adem: als ouders enthousiast zijn, vertellen ze het verder!

Het aantal bibliotheken dat reageerde op onze oproep was niet groot, enkele bibliotheken meldden wel bezig te zijn met beleid voor de doelgroep 0-2 jaar, maar zijn nog niet gestart met de uitvoering. De financiering ervan is ook vaak een probleem. Het structureel inbouwen van activiteiten voor deze doelgroep kost veel tijd en geld. Een boekje meegeven aan de ouders werkt erg stimulerend, maar is duur. Samenwerken is ook hier weer het sleutelwoord. Voor een grote order wil de uitgever wel een speciaal prijsje maken; door de inzet van sponsorgelden haal je een gemeente makkelijker over de streep. En daar waar nog WE-gelden beschikbaar zijn, kunnen deze ook uitstekend worden ingezet voor deze doelgroep. Stichting Lezen (Nederland) laat momenteel onderzoek doen naar de effecten van Boekenpret op het voorleesgedrag van ouder en kind. In België wordt het pilotproject Boekbaby's gevolgd in een onderzoek van de universiteit van Antwerpen en Gent.

Voor bibliotheken die nog helemaal geen begin hebben gemaakt, zouden deze programma's een goede leidraad kunnen zijn.